

Välkommen

RFSL verkar för att homosexuella, bisexuella, transpersoner och andra personer med queera uttryck och identiteter ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter som alla andra.

FRÅGOR?

Målet från svenska folkhälsomyndigheten lyder:

”Att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på
lika villkor för hela befolkningen”

Begrepp att känna till

Homosexuell

Bisexuell

Transpersoner

Queerpersoner

Hen, henom, hens (könsneutralt pronomen)

Kön

B iologiskt kön

J uridiskt kön

S ocialt kön

M entalt kön

Transidentiteter

Transsexuell

En person som upplever sig vara av annat kön än det juridiska kön en tilldelades vid födseln och som har en vilja att förändra kroppen helt eller delvis med exempelvis kirurgi eller hormonbehandling.

Transvestit

En person som ibland eller alltid, helt eller delvis, iklär sig eller använder sig av ett annat köns "traditionella" kläder och/eller andra attribut.

Intergender

En person som inte vill inordna sig i den traditionella uppdelningen i enbart kvinnor och män. Någon som identifierar sig som mellan eller bortom könen. Har inte att göra med hur en kropp ser ut, utan vilket kön en känner sig som (könsidentitet).

Inte trans...
men bryter mot könsnormen

Dragking/queen

Intersex

Cis-person

En person vars juridiska kön, biologiska kön, könsidentitet och könsuttryck är linjärt, hänger ihop och alltid har hängt ihop enligt normen.

En sexuell läggning

Vad är en sexuell läggning?

Hur många tror ni det finns enligt lagen?

Heterosexualitet

Menas med att ha förmågan att sexuellt och/eller emotionellt bli intresserad av personer av ett annat kön som en själv.

Hetero – andra sidan

Homosexualitet

Menas med att ha förmågan att sexuellt och/eller emotionellt bli intresserad av personer av samma kön som en själv.

Homo – samma sida

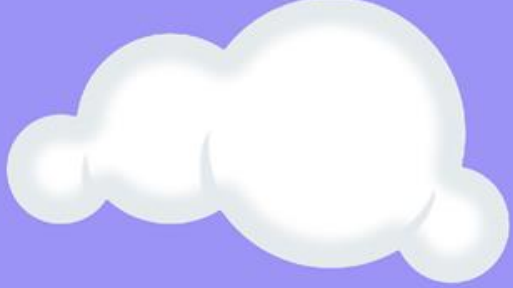
Bisexualitet

Menas med att ha förmågan att sexuellt och/eller emotionellt bli intresserad av personer oavsett kön.

Bi - två

Alla bestämmer själv
sin sexuella läggning och
könsidentitet! Inte DU!

Ett bra bemötande

Köna inte personer i onödan!

Är du osäker, fråga!

Vad är Queer?

Ett brett begrepp som kan betyda flera olika saker men i grunden är ett ifrågasättande av heteronormen. Många ser sin könsidentitet och/eller sin sexualitet som queer. Queer kan innebära en önskan att inkludera alla kön och sexualiteter eller att inte behöva identifiera/definiera sig.

Normer-Vad är det?

Film

Normer

Oskrivna regler för hur människor förväntas vara, tycka, bete sig och se ut

Fördelar och nackdelar

Fördelar

- Ordning
- Struktur
- Exkluderar "extrema" åsikter
- ?

Nackdelar

- Exkluderar
- Konserverar
- Skapar hierarkier
- ?

Normen

Normen

- Fotboll
- Läkaren
- Paret
- Chefen
- Polisen

Normbrytaren

- Damfotboll
- Den utländska läkaren
- Det lesbiska paret
- Den kvinnliga chefen
- Den kvinnliga polisen

Den heterosexuella cis-normen

Vad är en heteronorm?

- Queerteori
- Teorins utgångspunkt

Eller som Simone De Beauvoir sa:
"en föds inte till kvinna, en blir det"

Heteronormsmodellen

Kvinnligt

Leksaksspis

Killar

Raka benen

Manligt

Transformers

Tjejer

Håriga ben

Heteronormsmodellen

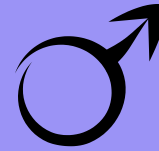
Kvinnligt

Leksaksspis

Killar

Raka benen

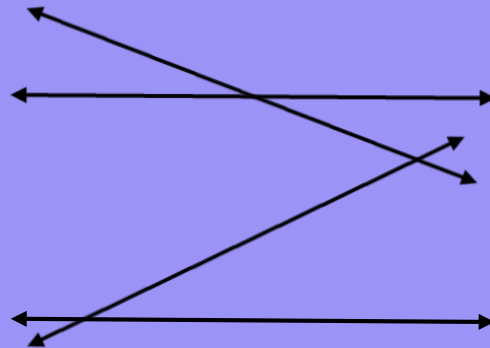
Manligt

Transformers

Tjejer

Håriga ben

Normers grundpelare

- Den första principen
- Den andra huvudprincipen
- Heteronormativiten en måttstock
- Dubbel bestraffning

Normsamverkan

Pedagogik

- Att arbeta normkritiskt innebär att du ser på hur normer hänger ihop med olika maktstrukturer
- Din uppgift blir att identifiera maktstrukturer i undervisningen.

Pedagogik

- Livsmanus utifrån en förväntad normföljelse
- I skolans värld
- Livsberättelser speglas av normen i kurslitteratur, sagor, av föräldrar, på förskolan osv.
- "å är inte Sara och Muhammed söta när de leker ihop i sandlådan, de är säkert kära å kommer nog gifta sig någon dag"

Pedagogik

- Att få syn på sig själv
- Medvetenhet vid utbildningssituationer
- Reflexivt fråga sig själv angående:
 - Identitet, kulturell bakgrund och erfarenheter
 - Vilka normer förmedlar jag?
 - Synliggöra privilegier som en själv har

Pedagogik

- Vem görs till norm i utbildningssammanhang?
- I representation gällande kärlek, val av kurslitteratur och skönlitteratur, hur formulerar en sig språkligt och val av bilder och övningar.
- Bertil och Martin köper hus eller Lisa, Karin, Aize, Alladdine och Fadil vill bo kollektivt osv
- När kom du ut som cisperson? Vad har din cisidentitet betytt för dig?

Pedagogik

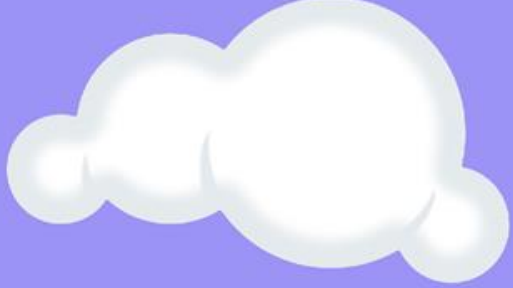
- Sex-och samlevnadsundervisning i gymnasieskolan Sexualitet, relationer och jämställdhet i de gymnasiegemensamma ämnen – Skolverket (2013)
- Bryt! ett metodmaterial om normer i allmänhet och heteronormen i synnerhet
- Normkritisk pedagogik – makt, lärande och strategier för förändring (2010)

Effekter av heteronormen

- Förutsätter att alla är heterosexuella
- Sexuell läggning?
- Bryta mot heteronormen = manifestera
- Heteronormativt samhälle
- Internaliserad hbtq-fobi

Men, varför kan de
inte bara korrigera
oss om vi säger
fel?

Men jag
träffar nästan
aldrig några
homosexuella

Jag menade
ingenting illa, då
ska du inte ta illa
upp!

Men hur mår hbtq-personerna då?

Är det här verkligen nödvändigt att prata om?

Viktigt att tänka på

- De flesta i hbtq-gruppen mår bra men det finns större andel med sämre hälsa i hbtq-gruppen än befolkningen i stort
- Transpersoner har genomgående den sämsta hälsan
- Det handlar inte om att personer är hbtq, utan hur normerna ser ut i samhället.

Vi skulle kunna

- Ställa öppna frågor!
- Fråga vilken relation personer har, när det är relevant!
- Använda genusbefriade ord som partner, respektive, förälder, hen.
- Bli medvetna om vilka normer som kommuniceras i den fysiska miljön (väntrum, broshyrer etc)

Varför kunna det här?

- Diskrimineringslagar finns faktiskt
- För att alla människor förtjänar att bli sedda och bekräftade för den de är
- Det handlar om mänskliga rättigheter
- Korrekt bemötande för alla
- Att vara en god arbetskamrat/förebild

Diskussion

Du har funderat på varför Johan nästan aldrig är med på idrotten?
Du håller ett samtal med Johan. Du får reda på att Johan är hbtq-
person. Hur hanterar du situationen?

Kontaktuppgifter

Cristian Rehn och Joachim Illena Ståhlgren Bouveng

cristian.rehn@orebro.rfsl.se

www.rfsl.se/orebro

